

I

(Законодателни актове)

РЕГЛАМЕНТИ

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 911/2010 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 22 септември 2010 година

относно европейската програма за мониторинг на Земята (ГМОСС) и нейните начални операции (2011—2013 г.)

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 189 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽¹⁾,

след консултация с Комитета на регионите,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ⁽²⁾,

като имат предвид, че:

- (1) На своето заседание, проведено на 15 и 16 юни 2001 г. в Гьотеборг, Европейският съвет се споразумя за стратегия за устойчиво развитие с цел взаимното укрепване на икономическите и социалните политики, както и политиките за околната среда, и добави екологично измерение към Лисабонския процес.
- (2) В своята Резолюция от 21 май 2007 г. относно европейската космическа политика ⁽³⁾, приета на четвъртото съвместно и съпътстващо заседание на Съвета на Европейския съюз и на Съвета на Европейската космическа агенция на министерско равнище, учреден в съответствие с член 8, параграф 1 от Рамковото споразумение между Европейската общност и Европейската космическа агенция ⁽⁴⁾ („Съвета по въпросите на космическото пространство“), Съветът отчете реалния и потенциалния принос на космическите дейности за осъществяването на Лисабонската стратегия за растеж и трудова заетост чрез

осигуряване на технологии и услуги, подпомагащи зараждащото се европейско общество на знанието, и чрез принос за европейското единство и подчерта, че Космосът представлява важен елемент от Стратегията за устойчиво развитие на Европа.

- (3) Резолюцията, озаглавена „Развиване на европейската космическа политика“ ⁽⁵⁾, от 26 септември 2008 г., приета на петото съвместно и съпътстващо заседание на Съвета по въпросите на космическото пространство, подчерта необходимостта от разработване на адекватни инструменти и схеми на финансиране на ЕС при отчитане на специфичните особености на космическия сектор, потребността от подобряване на конкурентоспособността му като цяло и тази на производствените му подразделения и необходимостта от балансирана производствена структура, както и създаване на възможност за дългосрочни инвестиции на Съюза за научни изследвания, свързани с Космоса, и прилагането на устойчиви космически приложения в полза на Европа и нейните граждани, по-специално като се разгледат всички последици за политиката, свързана с Космоса, в рамките на следващата финансова перспектива.
- (4) Резолюцията на Европейския парламент от 20 ноември 2008 г. относно Европейска политика за космическото пространство: Европа и Космосът ⁽⁶⁾ подчерта необходимостта да се намерят подходящите за европейската политика за космическото пространство инструменти и финансови схеми на ЕС, за да се допълнят заделените средства по Седмата рамкова програма на Европейската общност за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности (2007—2013 г.) („Седмата рамкова програма“), така че да се позволи на различните стопански субекти да планират своите действия в средносрочен и дългосрочен план, и изтъкна, че в следващата финансова рамка следва да се предвидят адекватни инструменти и схеми за финансиране на ЕС, които да позволят дългосрочни инвестиции на Съюза за научни изследвания, свързани с Космоса, и прилагането на устойчиви космически приложения в полза на Европа и нейните граждани.

⁽¹⁾ Становище от 20 януари 2010 г. (все още непубликувано в Официален вестник).

⁽²⁾ Позиция на Европейския парламент от 16 юни 2010 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 13 септември 2010 г.

⁽³⁾ ОВ С 136, 20.6.2007 г., стр. 1.

⁽⁴⁾ ОВ L 261, 6.8.2004 г., стр. 64.

⁽⁵⁾ ОВ С 268, 23.10.2008 г., стр. 1.

⁽⁶⁾ ОВ С 16 Е, 22.1.2010 г., стр. 57.

- (5) Глобалният мониторинг на околната среда и сигурността (ГМОСС) е инициатива за мониторинг на Земята, осъществявана под ръководството на Съюза и реализирана в партньорство с държавите-членки и Европейската космическа агенция (ЕКА). Нейната основна цел е да предоставя, под контрола на Съюза, информационни услуги, които дават достъп до точни данни и информация в областта на околната среда и сигурността и са пригодени за нуждите на ползвателите. По този начин ГМОСС следва да подпомага по-доброто използване на промишления потенциал на политиките на иновации, научни изследвания и технологично развитие в областта на наблюдението на Земята. ГМОСС следва да бъде, наред с другото, ключов инструмент за подкрепа на биологичното разнообразие, управлението на екосистемите и смекчаването на последиците от изменението на климата и адаптирането към него.
- (6) За да бъде постигната целта на ГМОСС на устойчива основа, е необходимо да се координират дейностите на различните партньори, ангажирани с ГМОСС, и да се разработи, създаде и използва капацитет за извършване на услуги и наблюдения, който отговаря на изискванията на ползвателите, без да се засягат съответните национални и европейски ограничения от съображения за сигурност.
- (7) В този контекст Комисията следва да бъде подпомагана от комитет в осигуряването на координацията на приноса за ГМОСС от Съюза, държавите-членки и междуправителствените агенции, като използва съществуващия капацитет възможно най-пълноценно и идентифицира пропуските, които трябва да бъдат преодолени на равнището на Съюза. Той следва също да подпомага Комисията при мониторинга на последователното изпълнение на ГМОСС. Той следва да следи развитието на политиката и да осигурява възможности за обмен на добри практики в рамките на ГМОСС.
- (8) Комисията, подпомагана от комитета, следва да отговаря за изпълнението на политиката за сигурност на ГМОСС. За тази цел следва да бъде създаден специфичен състав на комитета („Съвет по сигурността“).
- (9) ГМОСС следва да е ориентиран към ползвателите, като изисква постоянното и ефективно участие на ползвателите, особено по отношение на определянето и утвърждаването на изискванията за услугите. С цел повишаване на стойността на ГМОСС за ползвателите, техният принос следва да се търси активно чрез провеждане на редовни консултации с крайните ползватели от публичния и частния сектор. Необходимо е също да се създаде специален орган („Форум на ползвателите“) с цел да се улесни определянето на нуждите на ползвателите, проверката на съответствието на услугите и координацията на ГМОСС с неговите ползватели от публичния сектор.
- (10) С цел осигуряване на рамка за гарантиране на пълен и открит достъп до информацията, генерирана от услугите на ГМОСС, и до данните, събрани посредством инфраструктурата на ГМОСС, като същевременно се обезпечава необходимата защита на тази информацията и на тези данни, на Комисията следва да се предостави правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз („ДФЕС“) по отношение на условията за регистрация и лицензиране на ползвателите на ГМОСС и на критериите за ограничаване на достъпа до данните и информацията на ГМОСС, като се вземат предвид политиките в областта на данните и информацията на доставчиците на данни, необходими за ГМОСС, и без да се засягат националните правила и процедури, приложими за космическата и *in situ* инфраструктура под национален контрол. Изключително важно е Комисията да проведе подходящи консултации в хода на подготвителната си работа, включително на равнище експерти.
- (11) С цел осигуряване на еднакви условия за прилагането на настоящия регламент и на делегираните актове, приети въз основа на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия да приема, въз основа на условията и критериите, установени от делегираните актове, конкретни мерки за ограничаване на достъпа до информацията, генерирана от услугите на ГМОСС, и до данните, събрани посредством специалната инфраструктура на ГМОСС, включително индивидуални мерки, като се отчита чувствителният характер на въпросната информация и данни. На Комисията следва също да се предоставят изпълнителни правомощия за координация на доброволния принос на държавите-членки и потенциалната синергия със съответни инициативи на национално равнище, на равнището на Съюза и на международно равнище, за определяне на максималния размер на съфинансиране за безвъзмездните средства, за приемане на мерки за определяне на техническите изисквания, за да се гарантират контролът и целостта на системата в рамките на космическия компонент на специалната програма ГМОСС и за да се контролират достъпът до и работата с технологиите, осигуряващи сигурността на космическия компонент на специалната програма ГМОСС, и за приемане на годишната работна програма на ГМОСС.
- Съгласно член 291 ДФЕС правилата и общите принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите-членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията се установяват предварително в регламент, който се приема в съответствие с обикновената законодателна процедура. До приемането на такъв нов регламент продължава да се прилага Решение 1999/468/ЕО на Съвета от 28 юни 1999 г. за установяване на условията и реда за упражняване на изпълнителните правомощия, предоставени на Комисията⁽¹⁾, с изключение на процедурата по регулиране с контрол, която не се прилага.
- (12) Тъй като ГМОСС се основава на партньорство между Съюза, ЕКА и държавите-членки, Комисията следва да се стреми да продължи неотдавна установения диалог с ЕКА и държавите-членки, които притежават значителни космически активи.
- (13) Услугите на ГМОСС са необходими, за да се насърчи използването на информационните източници от страна на частния сектор на постоянна основа, като така се способства за иновациите и по този начин се добавя стойност от доставчиците на услуги, много от които са малки и средни предприятия (МСП).

(1) ОВ L 184, 17.7.1999 г., стр. 23.

- (14) ГМОСС се състои както от развойни дейности, така и от оперативна дейност. По отношение на операциите, в своите трети насоки, приети на заседанието на Съвета по въпросите на Космоса на 28 ноември 2005 г., Съветът изказа подкрепа за етапния подход за осъществяването на ГМОСС, основан на ясно определени приоритети, като се започне с разработването на три бързи услуги в областта на ответните действия при извънредни ситуации, мониторинга на земната повърхност и наблюдението на моретата и океаните.
- (15) Първите оперативни услуги в областта на ответните действия при извънредни ситуации и мониторинга на земната повърхност бяха финансирани като подготвителни действия в съответствие с член 49, параграф 6, буква б) от Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета от 25 юни 2002 г. относно Финансовия регламент, приложим за общия бюджет на Европейските общности ⁽¹⁾ („Финансовия регламент“).
- (16) В допълнение на развойните дейности, финансирани по тематичната област „Космическо пространство“, включени в Седмата рамкова програма, за периода 2011—2013 г. е необходимо действие на Съюза, за да се гарантира приемственост по отношение на подготвителните действия и да се създадат оперативни услуги на по-трайна основа в области, които са достатъчно зрели в техническо отношение и с доказан потенциал за развитие на услуги надолу по веригата.
- (17) В своето съобщение от 12 ноември 2008 г., озаглавено „Глобален мониторинг на околната среда и сигурността: за повече сигурност на планетата“, Комисията очерта подхода си към управлението и финансирането на ГМОСС и указа намерението си да делегира техническото изпълнение на ГМОСС на специализирани единици, включително на ЕКА за космическия компонент на ГМОСС, което се дължи на уникалните възможности и експертните познания, които предлага агенцията.
- (18) Комисията следва да възложи координацията на техническото изпълнение на услугите на ГМОСС, когато е подходящо, на компетентни органи на Съюза или междуправителствени организации, като Европейската агенция за околната среда и Европейския център за средносрочни метеорологични прогнози.
- (19) Оперативните услуги в областта на управлението на извънредни ситуации и ответните действия при хуманитарни кризи са необходими за координирането на съществуващия капацитет на Съюза и неговите държави-членки, за по-добра готовност за ответни действия и възстановяване във връзка с природни и причинени от човека бедствия, които често имат също и отрицателно въздействие върху околната среда. Тъй като изменението на климата би могло да доведе до увеличаване броя на извънредните ситуации, ГМОСС ще бъде от основно значение за подкрепата на мерките за адаптиране към изменението на климата. Поради това услугите на ГМОСС следва да предоставят геопространствена информация в подкрепа на ответните действия при извънредни ситуации и хуманитарни кризи.
- (20) Услугите за мониторинг на земната повърхност са важни за мониторинга на биологичното разнообразие и екосистемите и подкрепят мерките за смекчаването на последиците от изменението на климата и адаптирането към него, както и за управлението на широк кръг ресурси и политики, повечето от които имат връзка с природната среда: почвата, водите, селското стопанство, горите, енергията и комуналните услуги, застроените райони, съоръженията за отдых, инфраструктурата и транспорта. Оперативните услуги на ГМОСС за мониторинг на земната повърхност са необходими както на европейско, така и на глобално равнище и се разработват в сътрудничество с държавите-членки, с трети държави в Европа и партньори извън Европа, както и с ООН.
- (21) Услугите на ГМОСС в областта на морската среда са важни за поддържането на интегриран европейски капацитет за изготвяне на прогнози и мониторинг на океаните и за бъдещото предоставяне на основни климатични променливи (ECVs). Те са основен елемент за мониторинга на изменението на климата, мониторинга на морската среда и подкрепата за транспортната политика.
- (22) Услугите за мониторинг на атмосферата са важни за проследяването на качеството на въздуха, атмосферната химия и състава на атмосферата. Те са също основен елемент за мониторинга на изменението на климата и бъдещото предоставяне на основни климатични променливи. Необходимо е информацията за състоянието на атмосферата да се предоставя редовно на регионално и световно равнище.
- (23) Услугите в областта на сигурността са важна част от инициативата ГМОСС. Европа ще има полза от използването на космически и *in situ* активи в подкрепа на изпълнението на услугите, които отговарят на предизвикателствата, пред които е изправена Европа в областта на сигурността, по-конкретно граничния контрол, наблюдението на моретата и подкрепата за външните действия на Съюза.
- (24) Мониторингът на изменението на климата следва да осигурява възможност за адаптиране и смекчаване на неговите последици. Той следва по-специално да допринася за предоставянето на основни климатични променливи, анализ и прогнози за климата на равнище, съответстващо на адаптирането и смекчаването на последиците, както и за предоставянето на съответните услуги.
- (25) Предоставянето на оперативни услуги, финансирани по настоящия регламент, зависи от достъпа до данни, събрани посредством космическа инфраструктура и съоръжения, намиращи се на борда на летателни апарати и плавателни съдове, и наземни съоръжения („*in situ* инфраструктура“), както и програми за проучвания. Следователно, при пълно зачитане на принципите на субсидиарност и пропорционалност, достъпът до необходимите данни следва да бъде гарантиран и при необходимост може да се оказва подкрепа на събирането на *in situ* данни в допълнение на съществуващите дейности на Съюза и национални дейности. Необходимо е да се гарантира трайната наличност на прилежащата *in situ* и космическа инфраструктура за наблюдение, включително космическата инфраструктура, специално разработена за ГМОСС в рамките на космическия компонент на програмата на ЕКА за ГМОСС („Sentinels“). Началните операции на първите Sentinels следва да започнат през 2012 г.

⁽¹⁾ ОВ L 248, 16.9.2002 г., стр. 1.

- (26) Комисията следва да гарантира взаимното допълване на свързаните с ГМОСС научноизследователски и развойни дейности съгласно Седмата рамкова програма, принося на Съюза към началните операции на ГМОСС, дейностите на партньорите по ГМОСС и вече съществуващите структури, като например европейските центрове за данни.
- (27) Началните операции на ГМОСС следва да бъдат осъществявани съгласувано с други съответни политики на Съюза, инструменти и действия, по-специално с политиките за околна среда, сигурност, конкурентоспособност и иновации, сближаване, научни изследвания, транспорт, конкуренция и международно сътрудничество, европейската програма Глобална навигационна спътникова система (ГНСС) и защитата на личните данни. Наред с това данните на ГМОСС следва да поддържат съгласуваността с пространствените референтни данни на държавите-членки и да подкрепят развитието на инфраструктурата за пространствена информация в Съюза, установена с Директива 2007/2/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2007 г. за създаване на инфраструктура за пространствена информация в Европейската общност (INSPIRE) ⁽¹⁾. ГМОСС следва също да допълва Общата информационна система за околната среда (SEIS) и дейностите на Съюза в областта на ответните действия при извънредни ситуации.
- (28) ГМОСС и неговите начални операции следва да се разглеждат като европейски принос към изграждането на Глобалната система за наблюдение на Земята (GEOSS), разработена в рамките на Групата за наблюдение на Земята (GEO).
- (29) Споразумението за Европейското икономическо пространство и рамковите споразумения с държави кандидати и потенциални кандидати предвиждат участието на тези държави в програмите на Съюза. Участието на други трети държави и на международни организации следва да бъде направено възможно посредством сключване на международни споразумения за тази цел.
- (30) Настоящият регламент установява за цялата продължителност на началните операции на ГМОСС финансов пакет от 107 милиона евро, представляващ основна референтна сума по смисъла на точка 37 от Междунституционалното споразумение от 17 май 2006 г. между Европейския парламент, Съвета и Комисията за бюджетната дисциплина и доброто финансово управление ⁽²⁾ („Междунституционалното споразумение“) за бюджетния орган в годишната бюджетна процедура. Предвидено е този финансов пакет да бъде допълнен със сумата от 209 милиона евро, отпусната по темата „Космическо пространство“ от Седмата рамкова програма за научноизследователски действия, съпътстващи началните операции на ГМОСС, които следва да се управляват в съответствие с приложимите правила и процедури за вземане на решение в Седмата рамкова програма. Тези два източника на финансиране следва да бъдат управлявани координирано, за да се гарантира постоянен напредък в изпълнението на ГМОСС.
- (31) Този финансов пакет е съвместим с тавана на подфункция 1а от многогодишната финансова рамка („МФР“) за периода 2007—2013 г., но оставащият резерв по подфункция 1а за периода 2007—2013 г. е твърде малък. Следва да бъде подчертано, че годишната сума ще бъде определена по време на годишната бюджетна процедура в съответствие с точка 37 от Междунституционалното споразумение.
- (32) Ако е възможно, фондът следва да бъде увеличен допълнително, за да могат да бъдат предоставени бюджетни кредити за поети задължения за космическия компонент още по време на настоящата МФР. По-конкретно това се отнася до функционирането на серия А на спътниците Sentinel, стартирането на серия Б и осигуряването на основни части за серия В.
- (33) За тази цел Комисията следва да проучи, в контекста на средносрочния преглед на настоящата МФР и преди края на 2010 г., възможността за допълнително финансиране на ГМОСС в рамките на общия бюджет на Съюза по време на МФР за периода 2007—2013 г.
- (34) Отпускането на допълнително финансиране по настоящия регламент в допълнение към вече заделената сума от 107 милиона евро следва да се разглежда в контекста от дискусии за бъдещето на европейската космическа политика, особено по отношение на обществените поръчки и управлението.
- (35) Комисията следва също така да представи дългосрочна стратегия за финансиране на бъдещата МФР през първата половина на 2011 г., без да се засягат резултатите от текущите преговори за МФР за периода 2014—2020 г.
- (36) При финансовото планиране Комисията следва да гарантира запазването на непрекъснатост на подаваните данни по време на и след края на периода на началните операции ГМОСС (2011—2013 г.) и възможността за използване на услугите без прекъсвания и ограничения.
- (37) В съответствие с Финансовия регламент държави-членки, трети държави и международни организации следва да могат да правят принос към програмите въз основа на подходящи споразумения.
- (38) Информацията от ГМОСС следва да бъде изцяло и открито достъпна, без да се засягат съответните ограничения от съображения за сигурност или политиките по отношение на данните, провеждани от държавите-членки и други организации, които предоставят данни и информация на ГМОСС. Това е необходимо, за да се насърчи най-широкото потребление и съвместното ползване на данни и информация от наблюдение на Земята в съответствие с принципите на SEIS, INSPIRE и GEOSS. При пълния и открит достъп до данните следва също така да се взема предвид предоставянето на съществуващи търговски данни и да се насърчава укрепването на пазарите на наблюдение на Земята в Европа, по-специално в секторите надолу по веригата, с оглед повишаване на растежа и заетостта.

⁽¹⁾ ОВ L 108, 25.4.2007 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ С 139, 14.6.2006 г., стр. 1.

- (39) Съгласно съобщението на Комисията от 28 октомври 2009 г., озаглавено „Глобален мониторинг на околната среда и сигурността (ГМОСС): предизвикателства и следващи стъпки, отнасящи се до космическия компонент“, следва да се прилага политика на безплатен и свободен достъп до данни за Sentinels чрез безплатно лицензиране и онлайн режим на достъп, при спазване на изискванията за сигурност. Такъв подход има за цел максимално да бъдат оползотворени данните от Sentinels във връзка с възможно най-широк спектър от приложения и да се стимулира възприемането от страна на крайните ползватели на информация, извлечена от наблюдението на Земята.
- (40) Действията, финансирани по настоящия регламент, следва да бъдат подложени на мониторинг и оценка, за да бъдат възможни корекции.
- (41) Следва също да бъдат предприети и подходящи мерки, за да се предотвратят нередности и измами и да се направят необходимите стъпки за възстановяване на загубени, погрешно платени или неправилно използвани средства, в съответствие с Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета от 18 декември 1995 г. за защита на финансовите интереси на Европейските общности⁽¹⁾, Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета от 11 ноември 1996 г. относно контрола и проверките на място, извършвани от Комисията за защита на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нередности⁽²⁾, и Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета от 25 май 1999 г. относно разследванията, провеждани от Европейска служба за борба с измамите (OLAF)⁽³⁾.
- (42) Тъй като целта на настоящия регламент, а именно създаването на ГМОСС и осъществяването на началните ѝ операции, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите-членки, защото началните операции на ГМОСС включват също общоевропейски капацитет и зависят от координираното предоставяне на услуги във всички държави-членки, което е необходимо да бъде координирано на равнището на Съюза и следователно с оглед на обхвата на действието може да бъде постигнато по-добре на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигане на споменатите цели, особено по отношение на ролята на Комисията като координатор на националните дейности,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Предмет

С настоящия регламент се създава европейската програма за мониторинг на Земята с наименованието „ГМОСС“ и се определят правила за осъществяването на нейните начални операции за периода 2011—2013 г.

⁽¹⁾ ОВ L 312, 23.12.1995 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 292, 15.11.1996 г., стр. 2.

⁽³⁾ ОВ L 136, 31.5.1999 г., стр. 1.

Член 2

Обхват на ГМОСС

1. Програмата ГМОСС доразвива научноизследователските дейности, проведени съгласно Решение № 1982/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно Седмата рамкова програма на Европейската общност за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности (2007—2013 г.)⁽⁴⁾ и космическия компонент на програмата ГМОСС на ЕКА.
2. Програмата ГМОСС се състои от следното:
 - а) компонент на услугите, който гарантира достъп до информация в подкрепа на следните области:
 - мониторинг на атмосферата;
 - мониторинг на изменението на климата в подкрепа на политиките за адаптиране и смекчаване на последиците от него;
 - управление на извънредни ситуации;
 - мониторинг на земната повърхност;
 - мониторинг на морската среда;
 - сигурност;
 - б) космически компонент, гарантиращ устойчиво наблюдение от Космоса за областите на услугите, посочени в буква а);
 - в) *in situ* компонент, гарантиращ наблюдение посредством инсталации, намиращи се на борда на летателни апарати и плавателни съдове, и наземни инсталации за областите на услугите, посочени в буква а).

Член 3

Начални операции на ГМОСС (2011—2013 г.)

1. Началните операции на програмата ГМОСС обхващат периода 2011—2013 г. и могат да включват оперативни действия в следните области:
 - (1) областите на услугите, посочени в член 2, параграф 2, буква а);
 - (2) мерки в подкрепа на възприемането на услугите от потребителите;
 - (3) достъп до данни;
 - (4) подкрепа за събирането на *in situ* данни;
 - (5) космическия компонент на ГМОСС.
2. Целите на оперативните действия, посочени в параграф 1, са определени в приложението.

⁽⁴⁾ ОВ L 412, 30.12.2006 г., стр. 1.

Член 4

Организационни разпоредби

1. Комисията гарантира координирането на програмата ГМОСС с дейности на национално равнище, на равнището на Съюза и на международно равнище, по-конкретно GEOSS. Изпълнението и функционирането на ГМОСС се основава на партньорства между Съюза и държавите-членки съобразно съответните им правила и процедури. Доброволният принос на държавите-членки и потенциалната синергия със съответните инициативи на национално равнище, на равнището на Съюза и на международно равнище се координират в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 16, параграф 5.

2. Комисията управлява средствата, предназначени за дейностите съгласно настоящия регламент, в съответствие с Финансовия регламент и процедурата за управление, посочена в член 16, параграф 4. Тя гарантира допълняемостта и последователността на програмата ГМОСС по отношение на други съответни политики, инструменти и действия на Съюза, поспециално свързани с околната среда, сигурността, конкурентоспособността и иновациите, сближаването, научните изследвания (по-конкретно свързаните с ГМОСС дейности по Седмата рамкова програма, без да се засяга Решение № 1982/2006/ЕО), транспорта и конкуренцията, международното сътрудничество, европейските програми за Глобална навигационна спътникова система (ГНСС), защитата на личните данни и съществуващите права на интелектуална собственост, Директива 2007/2/ЕО, Общата информационна система за околната среда (SEIS) и дейностите на Съюза в областта на ответните действия при извънредни ситуации.

3. Тъй като ГМОСС е програма, ориентирана към ползвателите, Комисията гарантира, че спецификациите на услугите отговарят на нуждите на ползвателите. За тази цел тя определя прозрачен механизъм за редовно участие и консултация с ползвателите, който позволява установяването на нуждите на ползвателите на равнището на Съюза и на национално равнище. Комисията гарантира координацията със съответните ползватели от публичния сектор в държавите-членки, трети държави и международни организации. Комисията установява независимо нуждата от данни за услугите след консултации с Форума на ползвателите.

4. Техническата координация и осъществяването на космическия компонент на ГМОСС се делегира на ЕКА, като при необходимост тя разчита на Европейската организация за разработване на метеорологични спътници (EUMETSAT).

5. Комисията възлага координацията на техническото изпълнение на услугите на ГМОСС, при необходимост, на компетентните органи на Съюза или междуправителствени организации.

Член 5

Предоставяне на услуги

1. Комисията предприема подходящи мерки за осигуряване на ефективна конкуренция при предоставянето на услугите на

ГМОСС и за насърчаване на участието на МСП. Комисията улеснява използването на резултатите от услугите на ГМОСС за развитието на сектора надолу по веригата.

2. Предоставянето на услуги на ГМОСС е децентрализирано, при необходимост, с цел да се интегрират на европейско равнище съществуващите масиви от космически, *in situ* и референтни данни и капацитет в държавите-членки, като по този начин се избягва дублирането. Избягва се придобиването на нови данни, които дублират съществуващите източници, освен ако използването на съществуващи или подлежащи на надграждане масиви от данни е технически невъзможно или свързано с големи разходи.

3. Като взема предвид становището на Форума на ползвателите, Комисията може да определи или утвърди подходящи процедури за сертифициране на генерирането на данни в рамките на програмата ГМОСС. Тези процедури са прозрачни и подлежащи на проверка и одит с цел да се гарантират автентичността, проследяването и целостта на данните за ползвателя. В своите договорни споразумения с операторите на услуги на ГМОСС Комисията гарантира прилагането на тези процедури.

4. Комисията докладва всяка година относно резултатите, постигнати при изпълнението на настоящия член.

Член 6

Форми на финансиране от Съюза

1. Финансирането от Съюза може да приеме следните правни форми:

- а) споразумения за делегиране;
- б) безвъзмездни средства;
- в) договори за обществени поръчки.

2. При предоставянето на финансиране от Съюза се гарантират реална конкуренция, прозрачност и равнопоставеност. Когато има основание за това, безвъзмездните средства от Съюза могат да бъдат предоставяни под специфични форми, включително рамкови споразумения за партньорство или съфинансиране на безвъзмездни средства за оперативни разходи или безвъзмездни средства за действие. Безвъзмездните средства за оперативни разходи за организации, преследващи цели от общоевропейски интерес, не са подчинени на разпоредбите за постепенно намаляване на финансирането на Финансовия регламент. За безвъзмездни средства максималният размер на съфинансиране се определя в съответствие с процедурата по управление, посочена в член 16, параграф 4.

3. Комисията докладва относно разпределението на средствата на Съюза за всяка от дейностите, посочени в член 3, параграф 1, и относно процеса на оценка и резултатите от процедурите за възлагане на обществени поръчки и сключените договори въз основа на настоящия член, след възлагането на договорите.

Член 7

Участие на трети държави

Следните държави могат да участват в оперативните действия, посочени в член 3:

1. държавите от Европейската асоциация за свободна търговия (ЕАСТ), които са договарящи се страни по Споразумението за ЕИП, в съответствие с условията, установени в Споразумението за ЕИП;
2. държавите кандидати, както и потенциални кандидати, включени в процеса на стабилизиране и асоцииране в съответствие със сключените с тези държави рамкови споразумения или протокол към споразумение за асоцииране за установяване на общите принципи за участие на тези държави в програми на Съюза;
3. Конфедерация Швейцария, други трети държави, различни от посочените в точки 1 и 2, и международни организации в съответствие със споразуменията, сключени от Съюза с такива трети държави или международни организации съгласно член 218 ДФЕС, които установяват условията и подробните правила за тяхното участие.

Член 8

Финансиране

1. Финансовият пакет, предназначен за оперативните дейности, посочени в член 3, параграф 1, възлиза на 107 милиона евро.
2. Бюджетните кредити се разрешават ежегодно от бюджетния орган в границите, определени в МФР.
3. Трети държави и международни организации могат също да предоставят допълнително финансиране на програмата ГМОСС.

Допълнителните средства, посочени в първа алинея, се разглеждат като целеви приходи в съответствие с член 18 от Финансовия регламент.

Член 9

Политика на ГМОСС в областта на данните и информацията

1. Политиката в областта на данните и информацията за действия, финансирани по програмата ГМОСС, има следните цели:
 - а) насърчаване на ползването и обмена на данни и информация от ГМОСС;

- б) пълен и открит достъп до информацията, генерирана от услугите на ГМОСС, и данните, събрани посредством инфраструктурата на ГМОСС, при спазването на съответните международни споразумения, ограничения от съображения за сигурност и условия за лицензиране, включително регистрация и прием на лицензии на ползватели;
- в) укрепване на пазарите на наблюдение на Земята в Европа, по-специално сектора надолу по веригата, с оглед създаването на възможности за растеж и откриване на нови работни места;
- г) принос към устойчивото и непрекъснато предоставяне на данни и информация от ГМОСС;
- д) подкрепа на европейските научноизследователски, технологични и иновационни общности.

2. С цел осигуряване на рамка за гарантиране на постигането на целта на политиката на ГМОСС в областта на данните и информацията, посочена в параграф 1, буква б), като същевременно се предвижда необходимата защита на информацията, генерирана от услугите на ГМОСС, и на данните, събрани посредством специалната инфраструктура на ГМОСС, Комисията може да приеме с делегирани актове в съответствие с член 10 и при спазване на условията, определени в членове 11 и 12, следните мерки, като взема предвид политиките в областта на данните и информацията на доставчиците на данни, необходими за ГМОСС, и без да се засягат националните правила и процедури, приложими за космическата и *in situ* инфраструктурата под национален контрол:

- а) мерки за определяне на условията за регистрация и лицензиране на ползвателите на ГМОСС;
- б) мерки за определяне на критериите за ограничаване на достъпа до информацията, генерирана от услугите на ГМОСС, и до данните, събрани посредством специалната инфраструктура на ГМОСС.

Член 10

Упражняване на делегирането

1. Правомощията за приемане на делегираните актове, посочени в член 9, параграф 2, се предоставят на Комисията до 31 декември 2013 г.
2. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира едновременно Европейския парламент и Съвета за него.
3. Правомощията за приемане на делегирани актове се предоставят на Комисията при условията, предвидени в членове 11 и 12.

Член 11

Оттегляне на делегирането

1. Делегирането на правомощия, посочено в член 9, параграф 2, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета.
2. Институцията, започнала вътрешна процедура за вземане на решение дали да оттегли делегирането на правомощия, полага усилия да уведоми за това другата институция и Комисията в разумен срок преди вземането на окончателно решение, като посочва делегираните правомощия, които може да бъдат оттеглени, както и евентуалните причини за оттеглянето.
3. С решението за оттегляне се прекратява делегирането на правомощия, посочено в същото решение. То поражда действие незабавно или на по-късна дата, посочена в него. Решението за оттегляне не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила. То се публикува в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 12

Възражения срещу делегирани актове

1. Европейският парламент или Съветът могат да възразят срещу делегирания акт в срок от два месеца от датата на нотификацията.

По инициатива на Европейския парламент или на Съвета този срок се удължава с два месеца.

2. Ако към момента на изтичането на посочения срок нито Европейският парламент, нито Съветът не е възразил срещу делегирания акт, той се публикува в *Официален вестник на Европейския съюз* и влиза в сила на посочената в него дата.

Делегираният акт може да се публикува в *Официален вестник на Европейския съюз* и да влезе в сила преди изтичането на посочения срок, ако Европейският парламент и Съветът са информирали Комисията за намерението си да не правят възражения.

3. Ако Европейският парламент или Съветът възразят срещу делегиран акт, той не влиза в сила. Институцията, която възразява срещу делегирания акт, посочва причините за това.

Член 13

Мерки за прилагане относно политиката в областта на данните и информацията и относно управлението на сигурността на компонентите и информацията на ГМОСС

1. Въз основа на критериите, посочени в член 9, параграф 2, буква б), Комисията приема конкретни мерки в съответствие с процедурата по регулиране, посочена в член 16, параграф 3, за ограничаване на достъпа до информацията, генерирана от

услугите на ГМОСС, и до данните, събрани посредством специалната инфраструктура на ГМОСС.

2. Комисията гарантира цялостната координация по отношение на сигурността на компонентите и услугите на ГМОСС, като отчита необходимостта от надзор и включването на изискванията за сигурност на всички нейни елементи, без да се засягат националните правила и процедури, приложими за космическата и *in situ* инфраструктурата под национален контрол. По-специално Комисията приема, в съответствие с процедурата по регулиране, посочена в член 16, параграф 3, мерки за определяне на техническите изисквания, за да се гарантират контролът и целостта на системата в рамките на космическия компонент на специалната програма ГМОСС и за да се контролират достъпът до и работата с технологиите, осигуряващи сигурността на космическия компонент на специалната програма ГМОСС.

Член 14

Мониторинг и оценка

1. Комисията извършва мониторинг и оценка на изпълнението на оперативните действия, посочени в член 3, параграф 1.

2. Комисията предоставя на Европейския парламент, на Съвета, на Европейския икономически и социален комитет и на Комитета на регионите междинен доклад за оценка до 31 декември 2012 г. и последващ доклад за оценка до 31 декември 2015 г.

Член 15

Мерки за прилагане

1. Комисията приема годишна работна програма съгласно член 110 от Финансовия регламент и членове 90 и 166 от Регламент (ЕО, Евратом) № 2342/2002 на Комисията от 23 декември 2002 г. относно определянето на подробни правила за прилагането на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета относно Финансовия регламент, приложим към общия бюджет на Европейските общности ⁽¹⁾ в съответствие с процедурата за управление, посочена в член 16, параграф 4 от настоящия регламент;

2. Отпуснатите финансови средства за програмата ГМОСС могат също да покриват разходи, свързани с дейности за подготовка, мониторинг, контрол, одит и оценка, които са пряко необходими за управлението на програмата ГМОСС и постигането на нейните цели, и по-специално проучвания, срещи, информационни и публикационни дейности, заедно с всички други разходи за техническа и административна помощ, които Комисията може да извърши за управлението на програмата ГМОСС.

⁽¹⁾ ОВ L 357, 31.12.2002 г., стр. 1.

Член 16**Комитет за ГМОСС**

1. Комисията се подпомага от комитет („Комитет за ГМОСС“).
2. Комитетът за ГМОСС може да заседава в специфичен състав с оглед на разглеждането на конкретни въпроси, по-специално такива, свързани със сигурността („Съвет по сигурността“).
3. При позоваване на настоящия параграф се прилагат членове 5 и 7 от Решение 1999/468/ЕО, като се вземат предвид разпоредбите на член 8 от него.

Срокът, предвиден в член 5, параграф 6 от Решение 1999/468/ЕО, се определя на два месеца.

4. При позоваване на настоящия параграф се прилагат членове 4 и 7 от Решение 1999/468/ЕО, като се вземат предвид разпоредбите на член 8 от него.

Срокът, предвиден в член 4, параграф 3 от Решение 1999/468/ЕО, се определя на два месеца.

5. При позоваване на настоящия параграф се прилагат членове 3 и 7 от Решение 1999/468/ЕО, като се вземат предвид разпоредбите на член 8 от него.

Член 17**Форум на ползвателите**

1. Създава се Форум на ползвателите като специален орган. Форумът консултира Комисията по отношение на определянето и утвърждаването на нуждите на ползвателите и координацията на програмата ГМОСС с нейните ползватели от публичния сектор.
2. Форумът на ползвателите се председателства от Комисията. Той е съставен от ползватели на ГМОСС от публичния сектор, определени от държавите-членки.
3. Секретариатът на Форума на ползвателите се осигурява от Комисията.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Страсбург на 22 септември 2010 година.

За Европейския парламент
Председател
J. BUZEK

За Съвета
Председател
O. CHASTEL

4. Форумът на ползвателите приема свой вътрешен правилник.

5. Комитетът за ГМОСС се информира относно становището на Форума на ползвателите по отношение на изпълнението на програмата ГМОСС.

Член 18**Защита на финансовите интереси на Съюза**

1. Комисията гарантира защитата на финансовите интереси на Съюза при изпълнение на дейности, финансирани по настоящия регламент, чрез прилагане на превантивни мерки против измама, корупция и други незаконни действия, чрез ефективни проверки и чрез възстановяване на недължимо изплатени суми и, ако се открият нередности, чрез ефективни, съразмерни и възпиращи санкции, в съответствие с Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95, Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 и Регламент (ЕО) № 1073/1999.

2. За дейности на Съюза, финансирани по настоящия регламент, „нередност“ по смисъла на член 1, параграф 2 от Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 означава всяко нарушение на разпоредба на правото на Съюза или всяко неизпълнение на договорно задължение в резултат на действие или бездействие от икономически оператор, което има или би могло да има за резултат нарушаването на общия бюджет на Съюза посредством извършването на неоправдан разход.

3. Споразуменията, произтичащи от настоящия регламент, включително споразуменията, сключени с участващи трети държави и международни организации, предвиждат надзор и финансов контрол, упражнявани от Комисията или от всеки упълномощен от нея представител, както и одити от Сметната палата, извършвани на място, ако това е необходимо.

Член 19**Влизане в сила**

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след датата на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

ПРИЛОЖЕНИЕ

ЦЕЛИ НА НАЧАЛНИТЕ ОПЕРАЦИИ НА ГМОСС (2011—2013 г.)

Оперативните действия, посочени в член 3, параграф 1, допринасят за следните цели:

1. услугите за ответни действия при извънредни ситуации, основаващи се на съществуващи дейности в Европа, гарантират, че данните от наблюдение на Земята и производните продукти се предоставят за ползване на действащите лица при ответни действия при извънредни ситуации на международно, европейско, национално и регионално равнище във връзка с различни видове бедствия, включително метеорологични рискове (включително бури, пожари и наводнения), геофизични рискове (включително земетресения, цунами, вулканични изригвания и свлачища), умишлено или случайно причинени от човека бедствия и други хуманитарни бедствия. Тъй като изменението на климата би могло да доведе до увеличаване броя на извънредните ситуации, ГМОСС във връзка с ответни действия при извънредни ситуации е от основно значение за подкрепата на мерките за адаптиране към изменението на климата в тази област като част от предотвратяването, готовността, ответните действия и възстановителните дейности в Европа;
2. услугите за мониторинг на земната повърхност гарантират, че данните от наблюдение на Земята и производните продукти се предоставят за ползване на европейските, националните, регионалните и международните органи, отговарящи за мониторинга на околната среда на световно и местно равнище по отношение на биологичното разнообразие, почвата, водите, горите и националните ресурси, както и общото прилагане на политиките за околната среда, събирането на географска информация, селското стопанство, енергията, градоустройството, инфраструктурата и транспорта. Услугите за мониторинг на земната повърхност включват мониторинг на променливите на изменението на климата;
3. услугите за мониторинг на морската среда предоставят информация относно физическото състояние на океанските и морските екосистеми за световния океан и европейските регионални области. Областите на приложение на услугите на ГМОСС в областта на морската среда включват морската безопасност, морската среда и крайбрежните региони, морските ресурси, както и сезонните метеорологични прогнози и мониторинга на климата;
4. услугите за мониторинг на атмосферата гарантират мониторинга на качеството на въздуха на европейско равнище и на химичния състав на атмосферата на световно равнище. По-специално, те предоставят информация за системите за мониторинг на качеството на въздуха на местно и национално равнище и следва да допринасят за мониторинга на климатичните променливи, зависещи от химичния състав на атмосферата;
5. услугите за сигурност предоставят полезна информация в подкрепа на предизвикателства, пред които е изправена Европа в областта на сигурността, по-конкретно граничния контрол, наблюдението на моретата и подкрепата за външните действия на ЕС;
6. мониторингът на изменението на климата осигурява възможност за адаптиране и смекчаване на неговите последици. Той следва по-специално да допринася за предоставянето на основни климатични променливи, анализи и прогнози за климата на равнище, съответстващо на адаптирането и смекчаването на последиците, както и за предоставянето на съответните услуги;
7. мерките в подкрепа на възприемането на услугите от потребителите включват внедряването на технически интерфейси, приспособени към специфичните за потребителя среда, обучение, комуникация и развитие на сектора надолу по веригата;
8. достъпът до данни гарантира, че данните от наблюдение на Земята от широк кръг европейски мисии и други видове инфраструктура за наблюдение се събират и предоставят на разположение за постигането на целите на ГМОСС;
9. *in situ* компонентът гарантира координацията на събирането на *in situ* данни и достъпа до *in situ* данни за услугите на ГМОСС;
10. началните операции на ГМОСС гарантират операциите и развитието на космическия компонент на ГМОСС, който се състои от разположена в Космоса инфраструктура за наблюдение на Земята и има за цел да гарантира наблюдението на земните подсистеми (включително земната повърхност, атмосферата и океаните). Началните операции на ГМОСС се основават на съществуващата или планираната национална и европейска космическа инфраструктура и на космическата инфраструктура, разработена в рамките на космическия компонент на програмата ГМОСС.